

v Teržiču umeten mojster svojiga rokodelstva, so nam lično farbani višnjevi pavolniki (Cottone) in pertene rute očitno pokazale. — Še več pa čez leto izdela in prodá enakiga blaga J. Peharc, tudi fabrikant in farbar v Teržiču. — Veliko tavžent vatlov imenovaniga pavolnika te dva mojstra na leto izdelata, in z svojo robo kmetice cele krajske dežele in drugih bližnjih krajev oblačita. V hvalo teh dveh mojstrov moramo še to le pristaviti, de so že večkrat Némc in Čehje si veliko prizadevali enako blagó izdelovati, tóde imenovana mojstra sta jih vselej prekosila! — Komaj smo jenjali teržiske mojstre hvaliti, moramo zopet dva rokodelca iz Teržiča v misli vzeti, kterih blagó je zavoljo majhne cene krog in krog znano; dva čevljarja sta namreč: J. Megušar in M. Klopčauer, ktera veliko tavžent čevljev na leto prodosta; sam Klopčauer jih na leto čez 30 tavžent ženskih in otročjih čevljev izdela, kterih cena je od 8 do 26 krajcerjev. Naš presvitli Cesar so se Sami čez majhno ceno zavzeli, ko so v razstavi imenovane čevlje ogledovali. — Možki kožuh iz žlahtnih kóž in labudji naročnik (šticelj) J. Nušaka iz Ljubljane, moramo pohvaliti. —

(Dalje sledi.)

Vprašanje?

Kdo med vami, dragi kmetovavci, vé, koliko sená en vòl potrebuje, de en funt mesá zredí? Mislimo, de bo le malokdo to vganjko zadel. Poskušajte jo znajditi, posebno tisti, ki živino pitate! De pa ne boste mislili, de je morebiti to vprašanje le kaka kratkočasnica po navadi drugih vganjk, vam povémo, de so nemški kmetovavci pri letašnemu velkemu zboru v Munakovim (München) na Bavarskim ravno to vprašanje vganovali, in de ga je le gosp. Hlubek, učenik kmetištva v Gradcu zadel, kterimu so bile skušnje znane, ki so jih v ti reči neki koróški kmetovavci že večkrat naredili. — V prihodnjemu listu vam bomo znajdbo te kmetijske vganjke povedali.

Pogled v ptuje kraje.

Nov popis Jeruzalema in bližnjih svetih krajev.

Mislimo, de bomo vsim bravcam vstregli, ki jim tukaj popis Jeruzalema in več drugih s. měst damo, kakor smo ga v popisu nekoga austrijanskiga mornarskiga zdravnika brali, kteri je ni davnej, to je 25. Rožnicveta tega leta, v imenovanih krajih popotval. To popisovanje bo bravcam toliko bolj všeč, ker je od moža, ki resnico ljubi, in ne poveduje samo to, kar so drugi vidili, ampak kar je sam z lastnimi očmi ogledval; zraven tega je pa tudi to popisovanje nar posledniši, ki ga imamo od svete dežele, in nam razklada, kakor je ravno zdaj ondi. Ni ga kristjana, de bi popisovanja svetih krajev rad ne slišal, kjer je Kristus, naš Gospod živel, učil in umerl; poslušajte tedaj, kaj popotnik popisuje:

„Naš mornarski vodja nam je v Jeruzalem popotvati dovoljil, in tedaj nam pri mestu Jope (Jafi) na suho stopiti ukazal. Pot v tistem kraju je ravno tako nepripravna, kakor tudi nevarna; Beduini (poljanci) namreč so se vladanju zoperpostavili in se skupama brez poglavarsvta po deželi klatijo. Jopovski baša (poglavar) nam je sicer

močno brambo dal, vendar je bila še preslab. Naše tovaršije je bilo 43 ljudi. — 25. dan Rožnicveta 1844. zvečér ob desetih smo v Jopi iz svetvavnikove (konzulove) hiše odrinili, smo šli skoz Ramla, Loud, skoz Terebintsко dolino, kjer je David velikana Goliata in Filistejce premagal; smo obiskali grob Makabejskih bratov, grob preroka Jeremija, duplino s. Janeza kerstnika in cerkev, ki je njemu na čast zidana, pušavo s. Janeza, in veliko drugih svetih krajev; Salomonov vert, Apostelska duplina, in deblo od kateriga je sveti križ usekan bil, so bili nam pri poti, in na zadnje smo zagledali samo mesto Jeruzalem. Kak mnogopomenljivi pogled!

Vsakiga je le eno sveto, ojstro, gineče občutje prevzelo. Čudno je, de ta kraj ravno tako tudi nejevernike gane; naši arabski čuvari so bili rayno tako ponižni kakor mi, oni so s kónj stopili in tla kuševali. Vse drugačneje čutenje človeka obhaja, ki se vsim tistim krajem približuje, kjer je naš Zveličar živel in budil in kjer je svojo kri prelil, — ki tiste kraje ogleduje, se jih dotikuje, jim čast skazuje. Vsaki hrib, vsaka dolina, vsako drevó, vsaki kamen, vsaka ruša zemlje ima svojo zgodbo, svoj spomin, svoj pomèn.

Cez toliko sto let, po neštevilnih vojskah in prekucijah so se vender sveti spomniki večidel ohrnali. Kteria moč bi tudi v stanu bila, znamnja božje ljubezni in usmiljenja zbrisati? Duhovske družbe so precej po Kristusovim odhodu vse važne mesta in kraje preiskale in popisale, in znajo od vsaciga drevesa, od vsaciga poslopja, od vsaciga predelanja, podertja in noviga ozidja natanjko pripovedati, zato je lahko v vsakim vprašanju in dvomenju razlagi dobiti.

27. dan smo prišli v romarsko stanovanje latinskih očetov (patres latini) v Jeruzalemu. V samostanovi cerkvi pri svetu Salvatorju (zvečičarju) smo opravili pervo zahvalno molitev za srečno popotvanje, in smo se potem začeli kój pravljati in skerbeti, kako bi mogli božji grob obiskati. To doseči, so posébne pota potrebne, zakaj svetinja kristjanov, to je božji grob, je v mahomedanskih (turških) rokah, kteri njegov sveti hram skerbno zapert, in na njegovih vratih obilno stražo imajo. Vselej je treba na milost tih samosilnikov čakati, ko hozhe kdo noter iti. Pobožni mnihi, ki svete opravila opravljajo, se morajo po 3 mesce noter zapirati dajati, in le redko zamorejo pod prosti obnebje priti. Mi smo imeli posebne turške dovolivne liste (fermane) seboj, ter nismo imeli nič zaderžka, zato smo kar vhodnino plačali in smo smeli upati, skorej noter pušeni biti; potlej pa smo se namenili, mestne okolšine ogledati.

(Dalje sledi.)

Kmetijske opravila v meszu Listopada.

Zhe je fhe kaj répe, kapusa, korenja ali pése na polju, ne odlashaj, dokler se ti lépo vreme ponuja, domu spraviti, de ne bošk shkode terpel. — Zhe ni mrasa, in ako le vreme perpusti, fej pfhenizo. — Teshko sevnate njive sprashi, de jih mras bolj prevsame, na spomlad se dajo loshej prevlézhi. — Divjake sa zépljenje okoli noviga mésza safadi. — Zhebélé od sdaj pred premrasenjem varvaj. — Shívino na pasho ne goni vezh, in v hlevu luknje samashi, de bo v hlevu bolj gorko. — De bošk s klajo lahko s-hajal, prevdari sdaj: koliko glav shivine bošk redil, in koliko sa vsako glavo

ti bo potreba, de ti klaje smanjkalo ne bo. — Ob fonznih dnévi hrame in klete prevetri, sadje na polizah raslosheno vezhkrat prebiraj. — Pota in zéste popravljam, lushe in grabne potrébi, in blato na pustne njive ispeljavaj. — Po svetim Martini je pravi zhaf lef sekati sa posode in sa strophe. — S brinovim léfam po hishi vezhkrat pokadi, de se sapert srank sboljsha.

A. K.

Poslavljene.

Presvitli Cesar so našiga častitiga rojaka, gospoda Jerneja Legata, dohtarja svetiga pisma in poprejšnega fajmoštra v Terstu ces. kralj. svetovavca pri deželnemu poglavarstvu v Mletcih (Benedkah) izvolili.

Zahvaljenje.

Gospod pater Edvard Matija Zagorec, duhoven franciškanerskoga reda v Brežehu nam je te dni 400 raznih zeliš poslal, in k vsakmu razun nemškiga imena tudi slovenskiga perdjal. Prav lepo se gospodu patru za njegov trud zahvalimo, z ktem je lepo množico zeliš skupej spravil in razun tega tudi očitno pokazal, de je zveden botanikar, zakaj vseh 400 cvetlic je po pravim imenu kerstil. Tudi za spisek drugih zelišarskih imen v krajskim jeziku, ki ga je poslanim zelišam priložil, ga lepo zahvalimo, ako ravno enakiga že imamo, ki ga je naš slavni domorodec, rajnki baron Coiz skupej spravil, in kteri še dan današen našim botanikarjem od perviga do zadnjiga prav dobro služi. Torej hvala, komur hvala gré!

Ravno tako se tudi gospodu Jerneju Medvedu, fajmoštru v Logu za zeliša, ki nam jih je unidan z slovenskimi imeni v roke podal, prav lepo zahvalimo; posebno žatò, kér se v teh imenih, ki nam jih je oznanil, prava slovenšina najde. — De bi nam pač od več strani takih naberkov pošiljati hotli! —

Urno, kaj je noviga?

(Cesarski ukaz.) Naš presvitli Cesar so za 12 sto goldinarjev raznih reči iz Ljubljanske obertnische razstave kupiti ukazali, ktere bodo v Svoji naberki umetalnih reči na Dunaju shranili. Ta milostljivi sklep nas je prav serčno razveselil in bo gotovo nar bolj tistim fabrikantam in rokodelzam dopadel, ktem se bo čast zgodila, svoje izdélke v cesarsko naberko poslati. Veliko obertniskih reči smo k temu namenu dozdaj še tukaj v Ljubljani prideržali, po druge bomo pa pisali, de bo volja našiga milostljiviga Cesarja popolnama spolnjena.

(Letašno vino) ne bo nikjer klet preveč polnilo. V nemških novicah smo brali, de so ga tudi na Štajerskim, Ogerskim in v Estrajhu ie sredne mere pridelali; dobro pa bo. Ravno taka je pri nas na Dolenskim; kakošna bendima je pa v Ipavi bila, nam bodo gosp. Vertovc povedali.

Povedka.

Ko so nekoga praktikarja vprašali: od kodi on vé, ali bo lepo ali gerdo vreme? jim je od-

govoril: „Vremena v praktiko postavim po svoji dobrí ali hudi volji. Ko sim dobre volje, kadar praktiko pišem, v praktiki stoji jasno in prijazno vreme — ko sim pa merčljiv, dež naredim in gromenje.“

O hudi uri po morji peláje se, zapové barkar popótnikam svoje barke, de naj vsak svoje nar težji breme v morje treši, sicer poginemo vsi. In urno, ko bi trenil, zgrabi neki vojak svojo ženico, in jo v morje puhne, rekoč: „Nimam je težji butare na svetu, ko svojo ženo!“

Smešna prigodba.

V černi noći, k' je enajsta ura bila,
Je stara baba v temni klanc plazila;
Naprot prileze ravno tam ji druga baba —
Joj! vsaka men', de j' strah naproti tapa:
Od grôze obe stoj'té, — ko zid zamaknjene
Stojite tú, stermite clo do bel'ga dné,
Kjer vsaka mermrajoči dalje gre.

Naznanje.

Unidan sim nekaj českých kolovratov iz Českiga dobil, ktere po 5 gold. 50 kr. prodajam. Kdo kakšniga imeti želi, naj se pri meni v gospo-ských ulicah Nr. 208 v Baron Lacarinovi hiši oglasi, kjer radovoljno tudi vsakmu pokažem, kako gre na českém kolovratu presti.

Franc Strohbah.

Oznanilo.

Današnjimu listu so imena tistih fabrikantov, fužinarjev in rokodelčov priložene, ktem je vodstvo obertniskoga družta za v Ljubljansko razstavo poslane izdelke, zlate, sreberne ali bronaste sve-tinje in pohvalne pisma podarilo. Vodstvo obertniskoga družta je svetinja na Dunaj poslalo, de bodo tamkej imena deležnikov va-nje prav lepo risane; ko bo to delo storjeno, bodo tistim, ktem gredó, koj v roke podane; ravno tako bomo tudi pohvalne pisma kmalo razdelili, kakor hitro jih bomo iz Grada sprejeli.

Vganjka.

V glavi pečem,
Močne mečem,
Slabe stavim
Ino zdravim.

Snajdba vganjke v poprejšnjemu listu je:
Ajdovo zerno na mlinskim kamnu.

Shitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	2. Listopada.		28. Kosoper-fka.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mernik Pfhenize domazhe	—	—	1	21
1 „ „ banashke	1	20	1	20
1 „ Turfhize . . .	—	58	—	—
1 „ Sorfhize . . .	1	—	1	—
1 „ Rèshi . . .	—	—	1	—
1 „ Jezhmena . . .	—	—	—	—
1 „ Profa . . .	—	58	—	57
1 „ Ajde . . .	—	45	—	48
1 „ Ovfa . . .	—	53	—	51